

**Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în
Comunicații nr. 25/2018 privind desemnarea societății „Iristel Romania” – S.R.L. ca
fiind furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la
puncte fixe în propria rețea publică de telefonie și impunerea unor obligații în sarcina
acesteia, cu modificările și completările ulterioare
– text consolidat neoficial cuprinzând prevederile în vigoare
la data de 22 septembrie 2020 –**

Sumarul intervențiilor de reglementare

10 ianuarie 2018

- intră în vigoare **Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 25/2018** privind desemnarea societății „Iristel Romania” – S.R.L. ca fiind furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propria rețea publică de telefonie și impunerea unor obligații în sarcina acesteia

3 ianuarie 2019

- **Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1165/2018** privind stabilirea cerințelor tehnice armonizate pentru interconectarea IP în vederea furnizării serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe la numere implementate în rețeaua publică de telefonie a Societății „Iristel Romania” – S.R.L., precum și a tarifelor corespunzătoare serviciilor asociate interconectării IP și colocării

- **se modifică:** art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (3), art. 9 alin. (4) lit. b), art. 10 alin. (2), art. 13, art. 14 și anexa

- **se introduce:** art. 3 lit. d¹) - lit. d⁵), art. 4 alin. (5), art. 6¹, art. 9 alin. (2¹), (2²) și (3¹), art. 9¹, art. 16 alin. (3), anexa nr. 2 și anexa nr. 3

22 septembrie 2020

- **Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 883/2020** pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 25/2018 privind desemnarea societății „Iristel Romania” - S.R.L. ca fiind furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propria rețea publică de telefonie, cu modificările și completările ulterioare

- **se modifică:** art. 14 alin. (1)

- **se introduce:** art. 14 alin. (1¹) – (1⁴)

Dispozițiile care au fost ~~țiate~~ cu o linie nu mai sunt de actualitate la data realizării formei consolidate.

Capitolul I – Dispoziții generale

Art.1. – Societatea „Iristel Romania” – S.R.L., cu sediul în București, Șos. Mihai Bravu nr. 174, bl. 229, sc. B, et. 2, ap. 41, sector 2, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul București, cod unic de înregistrare 15104999, denumită în continuare Operatorul, este desemnată ca fiind furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propria rețea publică de telefonie.

Art.2. – Operatorul are, în condițiile prezentei decizii, în ceea ce privește interconectarea rețelei publice de telefonie pe care o operează cu rețelele publice de comunicații electronice instalate, operate, controlate sau puse la dispoziție de către alți furnizori, denumiți în continuare Beneficiari, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, următoarele obligații:

- a) de nediscriminare,
- b) de transparență,
- c) de furnizare a unor servicii și de acordare a accesului la anumite facilități, precum și
- d) referitoare la controlul tarifelor, inclusiv de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri.

Art.3. – În înțelesul prezentei decizii, următorii termeni se definesc astfel:

a) apel – apelul pentru serviciile de telefonie destinate publicului;

b) clădirea Operatorului – construcția în care se află instalate comutatorul și repartitorul principal sau elementele echivalente dintr-o rețea publică de comunicații electronice ale Operatorului, la care se poate realiza interconectarea;

c) punct de acces al Operatorului – interfața fizică (repartitorul principal sau elementul echivalent dintr-o rețea publică de comunicații electronice) din cadrul rețelei Operatorului, la nivelul căreia poate fi realizată interconectarea;

d) spațiul Operatorului – imobilul utilizat de Operator, în care se includ: clădirea Operatorului, alte construcții, precum și terenul neconstruit;

d¹) legătură de interconectare – legătura fizică între punctul de acces al Operatorului și punctul de acces al Beneficiarului;

(literă introdusă la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 1 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

d²) capacitatea legăturii de interconectare – capacitatea definită pentru legătura de interconectare și pentru punctul de acces corespunzător la care Beneficiarul dorește să se conecteze, exprimată, în cazul interconectării pe baza tehnologiei TDM, de regulă, ca multiplu de 2 Mbit/s, respectiv capacitatea de 1 Gbit/s sau 10 Gbit/s, în cazul interconectării bazate pe tehnologia IP;

(literă introdusă la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 1 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

d³) STM1 („Synchronous Transport Module”) – legătura fizică bazată pe modulul de transport sincron de nivel 1, având o capacitate de 155.52 Mbps;

(literă introdusă la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 1 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

d⁴) rack standard – rack având dimensiunile: 2000mm (înălțime) x 600mm (lățime) x 800mm (adâncime) și un număr de 42 de unități de rack;

(literă introdusă la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 1 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

d⁵) capacitatea angajată pentru interconectare – capacitatea necesară pentru fiecare punct de interconectare, exprimată prin numărul maxim de sesiuni (apeluri) suportate per punct de interconectare (numărul maxim de apeluri simultane de intrare și de ieșire în unitatea de timp) și banda necesară pentru a deservi acest număr maxim de apeluri simultane, conform volumelor de trafic previzionate sau înregistrate;

(literă introdusă la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 1 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

e) timpul de conversație – intervalul de timp dintre momentul în care semnalul de răspuns (transmis înapoi către apelant) este detectat la punctul în care se realizează înregistrarea duratei apelurilor și momentul în care semnalul de eliberare a liniei este detectat la punctul respectiv.

Capitolul II – Obligații de nediscriminare

Art.4. – (1) Operatorul are obligația să aplice condiții echivalente de interconectare în circumstanțe echivalente tuturor persoanelor care solicită sau care beneficiază deja de interconectarea cu rețeaua publică de telefonie pe care acesta o operează, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe.

(2) Operatorul are obligația să pună la dispoziția solicitanților toate serviciile și informațiile necesare pentru realizarea interconectării cu rețeaua publică de telefonie pe care o operează, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea, cu cele oferite pentru propriile servicii sau pentru serviciile furnizate persoanelor din același grup.

(3) Obligația prevăzută la alin. (2) nu se aplică în cazul tarifelor practicate pentru serviciile de terminare a apelurilor furnizate pentru propriile servicii.

(4) Dacă Operatorul oferă într-un acord de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe condiții mai favorabile unui Beneficiar, atunci aceste condiții vor fi oferite tuturor Beneficiarilor, pe baze nediscriminatorii.

(5) Operatorul are obligația să trateze traficul corespunzător serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe primit în rețeaua publică de telefonie pe care o operează în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea, cu cele asigurate traficului inițiat din propria rețea sau din rețelele persoanelor din același grup.

(alineat introdus la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 2 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Capitolul III – Obligații de transparență

Art.5. – (1) Operatorul are obligația să facă publice, pe pagina sa de internet, pentru toate serviciile de interconectare cu rețeaua publică de telefonie pe care o operează, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, stabilite în prezenta decizie (inclusiv pentru serviciile auxiliare interconectării, respectiv pentru serviciile de colocare), tarifele oferite Beneficiarilor, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, iar, în cazul modificării sau completării ofertei sale comerciale, cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de intrarea în vigoare a noilor tarife.

~~(2) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1), în termen de cel mult 4 luni de la data intrării în vigoare a deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații de stabilire a cerințelor tehnice armonizate la nivel național privind interconectarea IP pentru furnizarea serviciilor de terminare a apelurilor, Operatorul are obligația să facă publice, pe pagina sa de internet, informații referitoare la condițiile de oferire a serviciilor de interconectare, bazate pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe.~~

(2) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1), până cel mai târziu la data de 1 aprilie 2019, Operatorul are obligația să facă publice, pe pagina sa de internet, informații referitoare la condițiile de oferire a serviciilor de interconectare, bazate pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe.

(alineat modificat la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 3 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Art.6. – (1) În termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, Operatorul are obligația să facă publice, pe pagina sa de internet, următoarele informații:

a) denumirea și adresele tuturor comutatoarelor unde se realizează sau se poate realiza interconectarea cu rețeaua publică de telefonie pe care o operează, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe;

b) amplasarea și condițiile de acces la o cameră de tragere aferentă fiecărui comutator, aflată la o distanță de maxim 150 de metri de clădirea Operatorului, în care Operatorul este prezent și s-ar putea realiza interconectarea legăturilor;

c) adresele spațiilor Operatorului unde se oferă servicii de colocare a echipamentelor și condițiile de acces în spațiile respective, precum și facilitățile de colocare oferite;

d) în condițiile de acces prevăzute la lit. c) trebuie să se precizeze, printre altele, dacă spațiile în care se oferă serviciile de colocare sunt cele amenajate de Operator pentru funcționarea propriilor echipamente, ori sunt spații special amenajate pentru colocarea echipamentelor Beneficiarilor.

(2) Operatorul poate stabili ca accesul la informațiile privind amplasarea (coordonatele geografice) camerelor de tragere prevăzute la alin. (1) lit. b), să se realizeze într-o secțiune securizată a paginii sale de internet, caz în care acesta va preciza pe pagina proprie de internet accesibilă public modul în care solicitanții pot avea acces la aceste informații.

(3) Operatorul are obligația să notifice ANCOM, cu cel puțin 10 zile lucrătoare în avans, data de la care accesul la informațiile privind amplasarea (coordonatele geografice) camerelor de tragere prevăzute la alin. (1) lit. b) se realizează potrivit prevederilor alin. (2) și să acorde acces ANCOM în secțiunea securizată a paginii sale de internet unde aceste informații sunt disponibile.

(4) Operatorul are obligația să actualizeze, ori de câte ori este necesar, informațiile prevăzute la alin. (1).

Art. 6¹. – Pentru serviciul de interconectare, bazat pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, Operatorul are obligația să facă publice, pe pagina sa de internet, suplimentar față de cele dispuse la art. 6, următoarele:

a) punctele de acces și de interconectare la nivelul cărora se furnizează acest serviciu, stabilite astfel încât să se poată asigura redundanța la nivel local, potrivit dispozițiilor art. 9¹;

b) cerințele tehnice prevăzute în Anexa nr. 3.

(articol introdus la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 4 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Art.7. – (1) În cazul în care intenționează să solicite Beneficiarilor scrisoare de garanție bancară, Operatorul are obligația să facă publice, pe pagina sa de internet, procedura și cazurile de solicitare a constituirii unei scrisori de garanție bancară în cazul încheierii unor acorduri de interconectare pentru terminarea apelurilor la puncte fixe, modul de calcul al cuantumului acesteia, termenele în care aceasta trebuie constituită, condițiile referitoare la actualizarea cuantumului, precum și cazurile în care încetează obligația de constituire a scrisorii de garanție bancară.

(2) Cuantumul scrisorii de garanție solicitate în condițiile alin. (1) trebuie să fie rezonabil și raportat la valoarea estimată a serviciilor de interconectate oferite în perioada de expunere la riscul de neplată.

(3) Operatorul are obligația să actualizeze, ori de câte ori este necesar, informațiile prevăzute la alin. (1).

Capitolul IV – Obligații de furnizare a unor servicii și de acordare a accesului la anumite facilități

Art.8. – (1) Operatorul are obligația să ofere Beneficiarilor cel puțin serviciul de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, în condițiile prevăzute de prezentul articol.

(2) Prin serviciul de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, Operatorul va asigura preluarea apelurilor de la punctul de interconectare cu rețeaua Beneficiarului sau cu o altă rețea publică de comunicații electronice interconectată atât cu rețeaua Operatorului, cât și a

Beneficiarului, și terminarea acestora la orice număr național implementat în rețeaua Operatorului, utilizat pentru serviciile de telefonie destinate publicului furnizate la puncte fixe, dacă terminarea este posibilă din punct de vedere tehnic la numărul respectiv.

~~(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2019, dar nu mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații de stabilire a cerințelor tehnice armonizate la nivel național privind interconectarea IP pentru furnizarea serviciilor de terminare a apelurilor, Operatorul are obligația să ofere serviciul de interconectare, bazat pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, în conformitate cu cerințele tehnice stabilite.~~

(3) Începând cel mai târziu cu data de 1 mai 2019, Operatorul are obligația să ofere serviciul de interconectare, inclusiv pe baza tehnologiei IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, în conformitate cu cerințele tehnice prevăzute în Anexa nr. 3.

(alineat modificat la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 5 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

(4) Pentru serviciul de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe va fi facturat numai timpul de conversație pentru apelurile care au fost stabilite cu succes și la care s-a răspuns.

(5) Operatorul are obligația să asigure interconectarea rețelei publice de telefonie pe care o operează, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, în măsura în care solicitările sunt rezonabile și fezabile din punct de vedere tehnic. Refuzul Operatorului trebuie să fie temeinic justificat și va fi comunicat în scris solicitantului și ANCOM, în cel mult 15 zile lucrătoare de la data primirii cererilor de interconectare.

(6) Operatorul nu poate condiționa furnizarea serviciului de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor de existența unor legături separate de interconectare, în funcție de originea națională sau internațională a apelului.

(7) Operatorul are obligația să ofere Beneficiarilor accesul la toate serviciile necesare pentru ca aceștia să poată exploata în condiții normale interconectarea cu rețeaua publică de telefonie a Operatorului în vederea terminării apelurilor la puncte fixe (inclusiv la serviciul de colocare) pentru furnizarea propriilor servicii de comunicații electronice.

(8) Operatorul nu poate condiționa furnizarea serviciilor de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe de achiziționarea serviciilor prevăzute la alin. (7).

Art.9. – (1) Operatorul are obligația să ofere Beneficiarilor serviciul de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe la oricare dintre punctele sale de acces, potrivit solicitării acestora.

(2) Operatorul are obligația să furnizeze legătura de interconectare la capacitatea și caracteristicile tehnice solicitate de către Beneficiar, în măsura posibilităților tehnice.

(2¹) Pentru serviciul de interconectare, bazat pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, Operatorul are obligația să furnizeze legături private de interconectare.

(alineat introdus la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 6 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

(2²) Pentru serviciul de interconectare, bazat pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, Operatorul are obligația ca, la cererea Beneficiarului, să crească, în mod dinamic, capacitatea angajată de interconectare până la un nivel adecvat dacă, într-o perioadă de observație de cel mult 3 luni, se constată (de către oricare dintre părțile implicate în interconectare) o creștere cu 10% sau mai mult a numărului de apeluri simultane înregistrate la ore de vârf pe legătura de interconectare respectivă sau este previzionată o asemenea creștere în următoarele 3 luni.

(alineat introdus la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 6 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

(3) În măsura în care există o legătură fizică între clădirea Operatorului și un punct intermediar unde realizarea interconectării este tehnic fezabilă, Operatorul are obligația să ofere, la cererea Beneficiarului, interconectarea la acel punct.

(3¹) Pentru serviciul de interconectare, bazat pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, Operatorul are obligația să ofere, la cererea Beneficiarului, interconectarea prevăzută la alin. (3) cu prioritate în spațiile în care ambele părți au puncte de prezență, în măsura în care solicitarea este fezabilă din punct de vedere tehnic.

(alineat introdus la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 7 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

(4) Operatorul are obligația să pună la dispoziția Beneficiarilor, la cerere, serviciul de interconectare în spațiul Operatorului, după cum urmează:

a) în camera de tragere aferentă comutatorului, care se găsește la maxim 150 de metri de clădirea Operatorului în care se află instalat comutatorul, caz în care punctul de interconectare, stabilit de comun acord, va fi situat în respectiva cameră de tragere;

~~b) în clădirea Operatorului, caz în care punctul de interconectare va fi situat pe repartitorul Beneficiarului, aflat în clădirea Operatorului.~~

b) în clădirea Operatorului, caz în care punctul de interconectare va fi situat pe repartitorul Beneficiarului (sau elementul echivalent dintr-o rețea publică de comunicații electronice), aflat în clădirea Operatorului.

(literă modificată la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 8 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

(5) Beneficiarul poate opta pentru oricare dintre formele de interconectare prevăzute la alin. (3) și (4), Operatorul fiind obligat să îi pună la dispoziție cel puțin una dintre acestea, potrivit ordinii de prioritate specificate de Beneficiar.

Art. 9¹. – (1) Operatorul are obligația să asigure redundanța interconectărilor la nivel local.

(2) În vederea asigurării redundanței la nivel local, Operatorul are obligația să pună la dispoziția Beneficiarului, serviciul de interconectare, bazat pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor la puncte fixe la cel puțin un punct de acces, printr-unul sau două puncte de interconectare aflate în aceeași regiune, în funcție de solicitarea Beneficiarului.

(articol introdus la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 9 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Art.10. – (1) Operatorul are obligația să ofere, la cerere, în cazul unor solicitări rezonabile și fezabile din punct de vedere tehnic, acces la serviciul de colocare tuturor Beneficiarilor, în vederea implementării unei soluții de interconectare reciproc avantajoase, prin care să se asigure o balanță cât mai echilibrată a plăților pentru serviciile auxiliare interconectării.

~~(2) Operatorul are obligația să ofere Beneficiarului, în măsura în care spațiul o permite, acces în spațiul de colocare pe care deja l-a amenajat pentru funcționarea propriilor echipamente, prin furnizarea numărului de unități de colocare (unități de rack) solicitate de Beneficiar.~~

(2) Operatorul are obligația să ofere Beneficiarului, în măsura în care spațiul o permite, acces în spațiul de colocare pe care deja l-a amenajat pentru funcționarea propriilor echipamente, prin furnizarea numărului de unități de colocare (unități de rack) sau a spațiului util, solicitate de Beneficiar.

(alineat modificat la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 10 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

(3) Furnizarea serviciului de colocare poate fi refuzată de Operator numai în următoarele situații:

a) solicitarea nu este rezonabilă sau fezabilă din punct de vedere tehnic;

- b) lipsa spațiului colocabil și refuzul solicitantului de a suporta costurile amenajării unui nou spațiu în acest scop, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) și ale art. 15 alin. (2);
  - c) colocarea nu este posibilă din punct de vedere tehnic;
  - d) colocarea poate pune în pericol securitatea națională sau un alt interes public major.
- (4) Sarcina probei privind existența a cel puțin unei situații dintre cele prevăzute la alin. (3) incumbă Operatorului.

Art. 11. – (1) În situația în care serviciul de colocare nu poate fi furnizat în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), amenajarea de noi spații destinate accesului la serviciul de colocare se realizează:

- a) de Operator, pe cheltuiala Beneficiarului, sau
- b) de Beneficiar, cu acordul Operatorului.

(2) Operatorul poate refuza numai în condiții obiective și temeinic justificate ca un Beneficiar să amenajeze spațiul destinat accesului său la serviciul de colocare.

(3) Operatorul are obligația ca în urma primirii unei cereri pentru furnizarea serviciului de colocare într-un spațiu prevăzut la alin. (1) să comunice solicitantului partea care îi revine din costurile amenajării respectivului spațiu, potrivit regulilor de împărțire a costurilor prevăzute la art. 15 alin. (2), inclusiv documentele justificative aferente.

Art.12. – Operatorul nu poate condiționa furnizarea serviciilor prevăzute în prezenta decizie de acceptarea de către Beneficiar a unor prestații care nu au legătură cu serviciul prestat.

Capitolul V – Tarife maxime

~~**Art.13.**— Operatorul are obligația să perceapă pentru furnizarea serviciilor de interconectare stabilite prin prezenta decizie (inclusiv a serviciilor auxiliare interconectării) tarife fundamentate în funcție de costuri, determinate pe baza unui model de calculație a costurilor incrementale pe termen lung realizat de ANCOM.~~

Art. 13. – Operatorul are obligația să perceapă pentru furnizarea serviciilor de interconectare stabilite prin prezenta decizie (inclusiv a serviciilor auxiliare interconectării) tarife fundamentate în funcție de costuri, determinate pe baza unui model de calculație a costurilor incrementale pe termen lung sau a unei analize comparative, realizate de ANCOM.

(articol modificat la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 11 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

~~**Art.14.**— (1) Tariful maxim care poate fi perceput de Operator pentru furnizarea serviciului de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe este de 0,14 eurocenți/minut.~~

~~(2) Tariful prevăzut la alin. (1) nu include TVA și este valabil până la data impunerii unui tarif tranzitoriu, aplicabil până la finalizarea unui nou model de calculație a costurilor incrementale pe termen lung.~~

~~(3) Tarifele maxime care pot fi percepute de Operator pentru serviciile auxiliare de interconectare, necesare pentru exploatarea în condiții normale a interconectării cu rețeaua publică de telefonie a acestuia în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor, în cazul în care aceste servicii sunt oferite, sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.~~

~~(4) Tarifele prevăzute la alin. (3) nu includ TVA și sunt valabile până la data impunerii de noi tarife maxime ca urmare a revizuirii modelului de cost aplicabil regimului de interconectare bazat pe tehnologia IP.~~

~~(5) Cu caracter tranzitoriu, Operatorul va oferi Beneficiarilor accesul la serviciul de colocare la tarife care să nu fie excesive, până la data la care ANCOM va stabili tarifele maxime pentru~~

furnizarea acestui serviciu, fundamentate în funcție de costuri, pe baza unui model de calculație a costurilor incrementale pe termen lung.

(6) Tarifele stabilite de Operator în conformitate cu prevederile alin. (1)–(5) vor fi oferite în mod nediscriminatoriu tuturor Beneficiarilor.

Art. 14. – (1) ~~Tariful maxim care poate fi perceput de Operator pentru furnizarea serviciului de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe este de 0,14 eurocenți/minut.~~

(1) Începând cu data de 1 noiembrie 2020, tariful maxim care poate fi perceput de Operator pentru furnizarea serviciului de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe este de 0,098 eurocenți/minut.

(alineat modificat la data de 22 septembrie 2020 potrivit art. I pct. 1 din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020)

NOTĂ: Potrivit art. III alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020 modificarea art. 14 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 25/2018 începe să producă efecte de la data de 1 noiembrie 2020. Prin urmare, până la data de 1 noiembrie 2020 tariful maxim care poate fi perceput de Operator pentru furnizarea serviciului de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe rămâne cel de 0,14 eurocenți/minut.

(¹) Operatorul are obligația să nu depășească tariful maxim prevăzut la alin. (1) în cazul apelurilor naționale, apelurilor inițiate din rețele din celelalte state din Spațiul Economic European, precum și în cazul apelurilor inițiate din rețele din state din afara Spațiului Economic European care au acceptat Protocolul 4 la Acordul general pentru comerțul cu servicii, parte a Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, fără a formula rezerve față de secțiunea dedicată interconectării.

(alineat introdus la data de 22 septembrie 2020 potrivit art. I pct. 2 din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020)

NOTĂ: Potrivit art. III alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020 acest alineat începe să producă efecte de la data de 1 noiembrie 2020.

(²) Operatorul poate să depășească tariful maxim prevăzut la alin. (1) în cazul apelurilor inițiate din rețele din alte state din afara Spațiului Economic European decât cele prevăzute la alin. (11), în măsura în care operatorii respectivelor rețele percep, pentru apelurile inițiate din rețeaua Operatorului, tarife mai mari decât cele reglementate în România pentru furnizarea serviciilor de interconectare în vederea terminării în propria rețea a apelurilor la puncte fixe.

(alineat introdus la data de 22 septembrie 2020 potrivit art. I pct. 2 din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020)

NOTĂ: Potrivit art. III alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020 acest alineat începe să producă efecte de la data de 1 noiembrie 2020.

(³) În situația prevăzută la alin. (²) tariful perceput de Operator pentru furnizarea serviciului de interconectare în vederea terminării apelurilor la puncte fixe nu poate depăși nivelul perceput de operatorii de rețele din state din afara Spațiului Economic European pentru furnizarea serviciilor de interconectare în vederea terminării în propria rețea a apelurilor la puncte fixe inițiate din rețeaua Operatorului.

(alineat introdus la data de 22 septembrie 2020 potrivit art. I pct. 2 din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020)

NOTĂ: Potrivit art. III alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020 acest alineat începe să producă efecte de la data de 1 noiembrie 2020.

(⁴) Excepția prevăzută la alin. (²) nu se aplică în cazul apelurilor către rețeaua Operatorului inițiate de utilizatorii finali din România sau din alte state din Spațiul Economic European aflați în roaming în state din afara Spațiului Economic European.

(alineat introdus la data de 22 septembrie 2020 potrivit art. I pct. 2 din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020)

NOTĂ: Potrivit art. III alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 883/2020 acest alineat începe să producă efecte de la data de 1 noiembrie 2020.

(2) Până la data de 1 mai 2019 tarifele maxime care pot fi percepute de Operator pentru serviciile auxiliare de interconectare, necesare pentru exploatarea în condiții normale a interconectării cu rețeaua publică de telefonie a acestuia în vederea terminării apelurilor la puncte fixe, în cazul în care aceste servicii sunt oferite, sunt cele prevăzute în Anexa nr. 1.

(3) Începând cu data de 1 mai 2019 tarifele maxime care pot fi percepute de Operator:

a) rămân cele prevăzute în Anexa nr. 1, pentru serviciile auxiliare de interconectare bazate pe tehnologia TDM;

b) sunt cele prevăzute în Anexa nr. 2, pentru serviciile auxiliare de interconectare bazate pe tehnologia IP.

(4) În cazul legăturilor de interconectare IP configurate bidirecțional, pentru interconectarea la distanță, la punct intermediar, niciuna dintre părți nu datorează contravaloarea serviciilor chirie lunară port, respectiv chirie lunară legătură de interconectare.

(5) Începând cu data de 1 ianuarie 2019 tarifele lunare maxime care pot fi percepute de Operator pentru furnizarea serviciului de colocare sunt, după caz:

a) 9,47 euro/unitate de rack, în condițiile utilizării unui rack standard, amplasat într-o clădire în care se poate realiza colocarea echipamentelor Beneficiarului;

b) 15 euro/mp pentru spațiile colocabile situate în localități urbane, în caz că se dorește doar închirierea spațiului util.

(6) Tarifele prevăzute la alin. (5) nu includ consumul de energie electrică corespunzător funcționării echipamentelor Beneficiarului, colocate în spațiul Operatorului.

(7) Tarifele prevăzute la alin. (1) - (3) și (5) nu includ TVA.

(8) Operatorul are obligația să ofere tarifele prevăzute la alin. (1) – (3) și (5) în mod nediscriminatoriu tuturor Beneficiarilor.

(articol modificat la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 12 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Art. 15. – (1) În cazul în care serviciul de colocare este furnizat în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), costurile cu amenajarea spațiului în scopul colocării echipamentelor beneficiarilor, vor fi recuperate din tariful de colocare.

(2) În situația în care serviciul de colocare nu poate fi furnizat în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), costurile aferente amenajării unui spațiu destinat colocării echipamentelor Beneficiarilor, vor fi suportate de către aceștia astfel:

a) primul Beneficiar căruia i s-a acordat acces la serviciul de colocare va suporta costurile totale pentru amenajarea spațiului colocabil;

b) ultimul Beneficiar căruia i s-a acordat acces la serviciul de colocare va suporta partea corespunzătoare din costurile totale pentru amenajarea spațiului colocabil, plătind fiecărui Beneficiar anterior potrivit formulei:

$$C_n = C_t / [n(n - 1)],$$

unde:

- C_n reprezintă suma pe care trebuie să o plătească al n-lea Beneficiar fiecărui dintre Beneficiarii anterior;

- C_t reprezintă costul total pentru amenajarea spațiului colocabil;

- n reprezintă numărul total de Beneficiari care au acces la serviciul de colocare în spațiului respectiv.

Capitolul VI – Dispoziții finale

Art.16. – (1) Prezenta decizie se comunică societății „Iristel Romania” – S.R.L.

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei decizii își încetează aplicabilitatea:

a) Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 79/2012 privind desemnarea „Iristel Romania” – S.R.L. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acestuia;

b) Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 355/2014 privind stabilirea tarifelor unor servicii de comunicații electronice la nivel de gros pe baza unor modele de calculație a costurilor în sarcina „Iristel Romania” – S.R.L.

3) Anexele nr. 1 – 3 fac parte integrantă din prezenta decizie.

(alineat introdus la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 13 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Anexă

Anexa nr. 1

SERVICII AUXILIARE DE INTERCONECTARE

SERVICII AUXILIARE DE INTERCONECTARE (BAZATE PE TEHNOLOGIA TDM)

(titlu modificat la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 14 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Note:

1. **În cazul legăturilor de interconectare configurate bidirecțional, pentru furnizarea serviciilor nr. 1 – 6, 9, 11 – 13, niciuna dintre părți nu va datora contravaloarea acestor servicii.**
2. **În cazul în care unul sau mai multe din serviciile nr. 1 – 6, 9, 11 – 13 sunt prestate doar de către Operator (de exemplu, în cazul legăturilor de interconectare configurate unidirecțional), Operatorul va solicita Beneficiarului contravaloarea acestor servicii.**
3. **În cazul în care legăturile de interconectare furnizate de Operator sunt configurate bidirecțional, tarifele serviciilor nr. 7, 8, 14 – 19 se vor calcula ponderat, în funcție de volumele de trafic schimbate între Operator și Beneficiar. Dacă volumul total al traficului schimbat între Operator și Beneficiar este zero, atunci tarifele serviciilor nr. 7, 8, 14 – 19 se vor datora corespunzător și în întregime de către Beneficiar.**
4. **În cazul în care legăturile de interconectare sunt configurate unidirecțional, dinspre Beneficiar către Operator, tarifele serviciilor nr. 7, 8, 14 – 19 se vor datora corespunzător și în întregime de către Beneficiar.**
5. **Costurile nerecurente aferente amenajării traseelor de cabluri în vederea furnizării serviciului de interconectare în spațiul Operatorului, în camera de tragere, vor fi recuperate din tarifele serviciilor nr. 15, respectiv nr. 18.**
6. **Începând cu data de 1 mai 2019 tarifele maxime rămân aplicabile doar pentru serviciile auxiliare de interconectare bazate pe tehnologia TDM.**

(notă introdusă de la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 15 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Nr. crt.	Denumire serviciu	Tarif maxim	Observații
1.	Configurare partener în punct de acces (PoA)	578 euro/PoA	Tariful include instalarea primului port în comutator și conectarea primei legături de interconectare, indiferent de capacitatea portului sau a legăturii.
2.	Reconfigurare partener în punct de acces (PoA)	565 euro/PoA	Tariful include reconfigurarea unui port în comutator și reconfigurarea unei legături de interconectare, indiferent de capacitatea portului sau a legăturii.
3.	Desființare partener din punct de acces (PoA)	175 euro/PoA	Tariful include dezinștalarea tuturor porturilor în comutator și a tuturor legăturilor de interconectare existente în PoA.
4.	Instalare port în comutator	285 euro/port	Tarife aplicabile începând cu al doilea port în comutator, indiferent de capacitatea portului.
5.	Reconfigurare port în comutator	255 euro/port	
6.	Dezinștalare port din comutator	97 euro/port	Tarif aplicabil în cazul dezinștalării portului, cu menținere partener în PoA. Tarif valabil indiferent de capacitatea portului.
7.	Chirie lunară port de 2 Mbps	39 euro/port de 2 Mbps/lună	-
8.	Chirie lunară port STM1	333 euro/port STM1/lună	-

Nr. crt.	Denumire serviciu	Tarif maxim	Observații
9.	Reconfigurare (reorientare) a legăturilor de interconectare fără modificarea segmentului legăturii de interconectare dintre Operator și punctul de interconectare (PoI)	411 euro	Tarif aplicabil pentru primul circuit E1 din legăturile de interconectare reorientate.
		91 euro/E1	Tarif aplicabil pentru fiecare din celelalte circuite E1 rămase din legăturile de interconectare reorientate.
10.	Instalare/dezinstalare echipament de transmisiuni	17,8 euro/oră	Tariful final se calculează pe bază de deviz, aplicând tariful orar stabilit, indiferent de capacitatea echipamentului de transmisiuni. Instalarea echipamentului de transmisiuni este aplicabilă doar în situația interconectării la sediul Beneficiarului, în cazul configurării bidirecționale a legăturii de interconectare.
11.	Conectarea legăturii de interconectare	96 euro/legătură	Tarife aplicabile începând cu a doua legătură de interconectare, indiferent de capacitatea acesteia.
12.	Reconfigurarea legăturii de interconectare	90 euro/legătură	
13.	Desființarea legăturii de interconectare	68 euro/legătură	Tarif aplicabil în cazul desființării unei legături de interconectare, cu menținere partener în PoA. Tarif valabil indiferent de capacitatea legăturii de interconectare.
14.	Chirie lunară legătură de interconectare de 2 Mbps, interconectare la distanță (în spațiul Beneficiarului sau la un punct intermediar)	164 euro/legătură de 2 Mbps/lună	Tarif aplicabil pentru legături de interconectare de 2 Mbps de maxim 50 de km.
15.	Chirie lunară legătură de interconectare de 2 Mbps, interconectare în spațiul Operatorului, în camera de tragere	21,7 euro/legătură de 2 Mbps/lună	-
16.	Chirie lunară legătură de interconectare, 2 Mbps, interconectare în clădirea Operatorului (colocare)	0,8 euro/legătură de 2 Mbps/lună	-
17.	Chirie lunară legătură de interconectare de STM1, interconectare la distanță (în spațiul Beneficiarului sau la un punct intermediar)	6048 euro/legătură STM1/lună	Tarif aplicabil pentru legături de interconectare de STM1 de maxim 50 de km.
18.	Chirie lunară legătură de interconectare STM1, interconectare în spațiul Operatorului, în camera de tragere	209 euro/legătură STM1/lună	-
19.	Chirie lunară legătură de interconectare STM1, interconectare în clădirea Operatorului (colocare)	1 euro/legătură STM1/lună	-
20.	Rezervare capacitate comandată în avans	200 euro/comandă	Tarif fix, indiferent de dimensiunea comenzii de rezervare capacitate. Suma plătită de Beneficiar pentru rezervarea capacității comandate în avans se va deduce din tarifele de instalare a capacității. Serviciu aplicabil atunci când între operatori există înțelegeri prelabile de prognozare a capacităților de interconectare, cu excepția celor care realizează interconectarea inițială.
21.	Comandă neprognostată, de creștere a capacității	407 euro/comandă	Tarife suplimentare fixe, indiferent de dimensiunea comenzii și a numărului de fluxuri, atunci când este solicitată modificarea față de prognoză. Tarifele se aplică atunci când între operatori există înțelegeri prelabile de prognozare a capacităților de interconectare, cu excepția celor care realizează interconectarea inițială.
22.	Comandă neprognostată, de reducere a capacității	197 euro/comandă	Tarifele includ și implementarea comenzii neprognostate.

Nr. crt.	Denumire serviciu	Tarif maxim	Observații
23.	Reconectarea serviciului suspendat anterior	186 euro/serviciu suspendat	Se aplică atunci când se repune în funcțiune un serviciu suspendat, conform prevederilor contractuale dintre părți.

Anexa nr. 2**SERVICII AUXILIARE DE INTERCONECTARE BAZATE PE TEHNOLOGIA IP**

– tarife maxime aplicabile începând cu data de 1 mai 2019 –

Note:

1. **În cazul legăturilor de interconectare IP configurate bidirecțional, pentru furnizarea serviciilor nr. 1 – 6, 9, 11 – 13, niciuna dintre părți nu va datora contravaloarea acestor servicii.**
2. **În cazul în care unul sau mai multe dintre serviciile nr. 1 – 6, 9, 11 – 13 sunt prestate doar de către Operator (de exemplu, în cazul legăturilor de interconectare IP configurate unidirecțional), Operatorul va solicita Beneficiarului contravaloarea acestor servicii.**
3. **În cazul în care legăturile de interconectare IP furnizate de Operator sunt configurate bidirecțional, tarifele serviciilor nr. 7, 8, 14, 15, 17 și 18 se vor calcula ponderat, în funcție de volumele de trafic schimbate între Operator și Beneficiar. Dacă volumul total al traficului schimbat între Operator și Beneficiar este zero, atunci tarifele serviciilor nr. 7, 8, 14, 15, 17 și 18 se vor datora corespunzător și în întregime de către Beneficiar.**
4. **În cazul în care legăturile de interconectare IP sunt configurate unidirecțional, dinspre Beneficiar către Operator, tarifele serviciilor nr. 7, 8, 14, 15, 17 și 18 se vor datora corespunzător și în întregime de către Beneficiar.**
5. **În cazul legăturilor de interconectare IP de maxim 50 km configurate bidirecțional, pentru interconectarea la distanță, la punct intermediar, niciuna dintre părți nu va datora contravaloarea serviciilor chirie lunară port, respectiv chirie lunară legătură de interconectare.**
6. **Costurile nerecurente aferente amenajării traseelor de cabluri în vederea furnizării serviciului de interconectare în spațiul Operatorului, în camera de tragere, vor fi recuperate din tarifele serviciilor nr. 15 și 18.**

Nr. crt.	Denumire serviciu	Tarif maxim	Observații
1.	Configurare partener în punct de acces (PoA)	897 euro/PoA	Tariful include instalarea primului port în comutator și conectarea primei legături de interconectare, indiferent de capacitatea portului sau a legăturii.
2.	Reconfigurare partener în punct de acces (PoA)	885 euro/PoA	Tariful include reconfigurarea unui port în comutator și reconfigurarea unei legături de interconectare, indiferent de capacitatea portului sau a legăturii.
3.	Desființare partener din punct de acces (PoA)	186 euro/PoA	Tariful include dezinstalarea tuturor porturilor în switch și a tuturor legăturilor de interconectare existente în PoA.
4.	Instalare port în comutator	386 euro/port	Tarife aplicabile începând cu al doilea port în comutator, indiferent de capacitatea portului.
5.	Reconfigurare port în comutator	350 euro/port	
6.	Dezinstalare port din comutator	134 euro/port	Tarif aplicabil în cazul dezinstalării portului, cu menținere partener în PoA. Tarif valabil indiferent de capacitatea portului.
7.	Chirie lunară port de 1 Gbps	280 euro/port de 1 Gbps /lună	-

Nr. crt.	Denumire serviciu	Tarif maxim	Observații
8.	Chirie lunară port de 10 Gbps	788 euro/port de 10 Gbps/lună	-
9.	Reconfigurare (reorientare) a legăturilor de interconectare fără modificarea segmentului legăturii de interconectare dintre Operator și punctul de interconectare (PoI)	513 euro	Tarif aplicabil pentru primul circuit din legăturile de interconectare reorientate.
		71 euro/circuit	Tarif aplicabil pentru fiecare din celelalte circuite rămase din legăturile de interconectare reorientate.
10.	Instalare/dezinstalare echipament de transmisiuni	24,2 euro/oră	Tariful final se calculează pe bază de deviz, aplicând tariful orar stabilit, indiferent de capacitatea echipamentului de transmisiuni. Instalarea echipamentului de transmisiuni este aplicabilă doar în situația interconectării la sediul beneficiarului, în cazul configurării bidirecționale a legăturii de interconectare.
11.	Conectarea legăturii de interconectare	160 euro/legătură	Tarife aplicabile începând cu a doua legătură de interconectare, indiferent de capacitatea acesteia.
12.	Reconfigurarea legăturii de interconectare	136 euro/legătură	
13.	Desființarea legăturii de interconectare	94 euro/legătură	Tarif aplicabil în cazul desființării unei legături de interconectare, cu menținere partener în PoA. Tarif valabil indiferent de capacitatea legăturii de interconectare.
14.	Chirie lunară legătură de interconectare de 1 Gbps, interconectare la distanță (în spațiul Beneficiarului)	960 euro/legătură de 1 Gbps/lună	Tarif aplicabil pentru legături de interconectare de 1 Gbps de maxim 50 km.
15.	Chirie lunară legătură de interconectare de 1 Gbps, interconectare în spațiul Operatorului, în camera de tragere	42 euro/legătură de 1 Gbps/lună	Camera de tragere aflată la maximum 150 metri de clădirea Operatorului.
16.	Chirie lunară legătură de interconectare de 1 Gbps, interconectare în clădirea Operatorului (colocare)	0 euro/legătură de 1 Gbps/lună	-
17.	Chirie lunară legătură de interconectare de 10 Gbps, interconectare la distanță (în spațiul Beneficiarului)	1580 euro/legătură de 10 Gbps/lună	Tarif aplicabil pentru legături de interconectare de 10 Gbps de maxim 50 km.
18.	Chirie lunară legătură de interconectare de 10 Gbps, interconectare în spațiul Operatorului, în camera de tragere	140 euro/legătură de 10 Gbps/lună	Camera de tragere aflată la maximum 150 metri de clădirea Operatorului.
19.	Chirie lunară legătură de interconectare de 10 Gbps, interconectare în clădirea Operatorului (colocare)	0 euro/legătură de 10 Gbps/lună	-
20.	Creștere de capacitate	504 euro/comandă	Tarife suplimentare fixe, indiferent de dimensiunea comenzii și a numărului de fluxuri, atunci când este solicitată modificarea față de prognoză. Tarifele se aplică atunci când între operatori există înțelegeri prelabile de prognozare a capacităților de interconectare, cu excepția celor care realizează interconectarea inițială. Tarifele includ și implementarea comenzii neprognozate.
21.	Descreștere de capacitate	271 euro/comandă	

Nr. crt.	Denumire serviciu	Tarif maxim	Observații
22.	Reconectarea serviciului suspendat anterior	253 euro/serviciu suspendat	Se aplică atunci când se repune în funcțiune un serviciu suspendat, conform prevederilor contractuale dintre părți.

(anexă introdusă la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 16 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)

Anexa nr. 3

CERINȚELE TEHNICE ARMONIZATE LA NIVEL NAȚIONAL PRIVIND INTERCONECTAREA IP PENTRU FURNIZAREA SERVICIILOR DE TERMINARE A APELURILOR

Accesul la serviciul de interconectare, bazat pe tehnologia IP, în vederea terminării apelurilor se realizează prin implementarea interfeței rețea-rețea (NNI – „Network-to-Network Interface”) având următoarele caracteristici:

- 1) Arhitectura de interconectare, bazată pe tehnologia IP, se implementează pe baza funcțiilor de graniță ale echipamentelor/platformelor virtualizate de tip SBC (Session Border Controller) pentru integrarea controlului mesajelor de semnalizare și a fluxurilor media pentru voce, configurate ca B2BUA (Back-to-Back User Agent) care să suporte un set minim de funcții, după cum urmează:
  - a) ascunderea topologiei rețelei (topology hiding);
  - b) translatarea adreselor de rețea (NAT – „Network Address Translation”);
  - c) filtrarea traficului (filtering back directional traffic);
  - d) implementarea unei liste complete de control al accesului (ACL – „Access Control List”);
  - e) asigurarea suportului necesar pentru servicii de voce, fax, semnalizarea de multifrecvență bitonală (DTMF – „Dual-Tone Multi-Frequency signaling”), redirectionarea apelurilor (call forwarding), prezentarea identificării liniei apelante (CLIP – „calling line identity presentation”), restricționarea identificării liniei apelante (CLIR – „calling line identification restriction”);
  - f) transcodare media;
  - g) asigurarea securității rețelei.

La nivelul NNI se vor utiliza cel puțin 2 (două) adrese IP diferite pentru a separa traficul de semnalizare de traficul de voce.

- 2) Se utilizează ca protocol standard de bază, la nivel național, pentru semnalizare SIP IETF (RFC 3261), care să suporte, dacă este necesar, extensiile prevăzute de specificațiile:
  - a) 3GPP (TS 24.229)¹ pentru interconectarea cu rețele IMS bazate pe SIP și SDP;
  - b) SIP-I: (ITU-T Q.1912.5 Anexa C) - ISUP integrat în SIP, necesar pentru interconectarea unor rețele hibrid, IP-TDM, recomandabil în conformitate cu specificațiile 3GPP (TS 29.235)².
- 3) Pentru transportul SIP peste NNI se utilizează protocolul UDP (User Datagram Protocol) sau protocolul TCP (Transmission Control Protocol), dacă părțile nu au acordat utilizarea altor protocoale (de exemplu, SCTP – „Stream Control Transmission Protocol”).
- 4) NNI să suporte aceeași plajă de numerotație ca interconectarea bazată pe tehnologia TDM.
- 5) Interfața fizică utilizată la punctul de interconectare este Gigabit-Ethernet (1GE) sau 10 Gigabit-Ethernet (10GE), în conformitate cu familia de standarde IEEE 802.3.

¹ Specificația 3GPP TS 24.229 „IP multimedia call control protocol based on Session Initiation Protocol (SIP) and Session Description Protocol (SDP)”, V15.3.0 (2018-06).

² Specificația 3GPP TS 29.235 „Interworking between SIP-I based circuit-switched core network and other networks”, (Release 13)-3GPP Technical Specification Group Core Network and Terminals, V13.1.0 (2016-03).

6) Codec-urile se utilizează în următoarele condiții:

- a) se utilizează codecul G.711 A-Law, la nivelul interfeței rețea-rețea (NNI), în conformitate cu recomandarea ITU-T G. 711 (11/88)³, asociat cu un interval de pachetizare de 20 ms, dacă părțile nu au agreed altfel;
- b) se recomandă aplicarea principiului TrFO („Transcoders Free Operation”, negocierea codecurilor la nivel de terminal fără transcodare) pentru interconectare bazată pe tehnologia IP între operatorii care furnizează servicii de telefonie la puncte mobile;
- c) se minimizează procesele de transcodare, în conformitate cu recomandările i3 Forum din documentul „Voice over IPX”, ediția 3.0, mai 2012⁴.

7) Se asigură suportul necesar pentru furnizarea serviciilor media suplimentare. În acest sens, se recomandă următoarele:

- a) serviciile de prezentare a identificării liniei care apelează (CLIP), respectiv restricționare a identificării liniei care apelează (CLIR) să fie furnizate în conformitate cu recomandările IETF RFC 3323⁵ și IETF RFC 3325⁶.
- b) semnalele DTMF să fie transmise în conformitate cu recomandările IETF RFC 2833⁷ și IETF RFC 4733⁸ sau în aceeași bandă cu semnalul audio, cu condiția utilizării unui codec G711 (inband) fără compresie;
- c) serviciul de redirectionare a apelurilor (call forwarding) să fie furnizate în conformitate cu recomandarea IETF RFC 5806⁹.
- d) pentru furnizarea serviciului „Fax over IP” se recomandă utilizarea standardului T.38, Out of band¹⁰. Alternativ, se poate utiliza tehnologia G.711 (în mod „pass-through”).

8) Pentru parametrii de calitate (QoS), măsurați la nivelul interfeței rețea - rețea (NNI-to-NNI/SBC-to-SBC), se stabilesc valori de referință mai reduse decât cele aferente măsurătorilor cap-la-cap (UNI-to-UNI), definite prin Recomandarea ITU –T G.114 (05/03) și Recomandarea ITU- T Y.1541 (12/11)¹¹, respectiv:

- a) întârzierea pachetelor (IPTD – „Internet Protocol Packet Transfer Delay”) < 50 ms;
- b) variația întârzierii pachetelor (IPDV – „Internet Protocol Packet Delay Variation”) ≤ 20 ms;
- c) rata de pierdere a pachetelor (IPLR – „Internet Packet Loss Ratio”) ≤ 0.01 %;

³ Recomandarea ITU-T G. 711 (11/88) – Pulse code modulation (PCM) of voice frequencies.

⁴ Pornind de la impactul utilizării codec-urilor în ceea ce privește performanța la nivel transport printr-o rețea IP, așa cum a fost analizat în Recomandarea ITU-T G.114 (05/03) – International telephone connections and circuits – General Recommendations on the transmission quality for an entire international telephone connection, i3 Forum a elaborat un set de instrucțiuni privind aplicarea procedurilor de transcodare, care se regăsesc în documentul „Voice over IPX”, ediția 3.0, mai 2012.

⁵ IETF RFC 3323 Privacy Mechanism for SIP (CLIP/CLIR).

⁶ IETF RFC 3325 Private Extensions to the Session Initiation Protocol (SIP) for Asserted Identity within Trusted Networks.

⁷ IETF RFC 2833 RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones and Telephony Signals.

⁸ IETF RFC 4733 RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones and Telephony Signals.

⁹ IETF RFC 5806 Diversion Indication in SIP.

¹⁰ Ținând cont de specificațiile elaborate de i3 forum în colaborare cu SIP Forum, în documentul „Technical Specification for Fax over IP service” (Release 2.0, May 2012) și de recomandările i3 forum din documentul Technical Interconnection Model for International Voice Services”, (Release 6.0) May 2014.

¹¹ Recomandarea ITU- T Y.1541 (12/11) – Network performance objectives for IP-based services.

d) rata erorilor (IPER – „Internet Protocol Packet Error Rate”) $\leq 10^{-4}$.

Aceste valori pot fi ajustate în raport cu arhitectura de interconectare implementată și în raport cu cele mai bune practici în domeniu.

Abrevieri:

ACL - Access Control List

B2BUA - Back-to-Back User Agent

CLIP - Calling Line Identification Presentation

CLIR - Calling Line Identification restriction

DTMF - Dual-tone multi-frequency signaling

ISUP - ISDN User Part

NAT - Network Address Translation

NNI - Network-to-Network Interface

PCM – Pulse Code Modulation

RFC - IETF standard

RTP - Real-Time Transport Protocol

SBC – Session Border Controller

SCTP - Stream Control Transmission Protocol

SIP - Session Initiation Protocol

SIP-I - SIP with encapsulated ISUP

TCP - Transmission Control Protocol

TrFO – Transcoders Free Operation

UDP - User Datagram Protocol

(anexă introdusă la data de 3 ianuarie 2019 potrivit art. II pct. 16 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1165/2018)